

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119268989
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119268989.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej, členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Boborovej Sninskej v právnej veci žalobcu SetCar sk, a. s., so sídlom Ulica priemyselná 10, 038 52 Sučany, IČO: 50 387 189, zastúpeného: JUDr. Tomáš Zboja, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie Kuzmányho 4, 036 01 Martin, IČO: 42 072 905, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 00 585 441, zastúpenému: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 432,--eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 3Cb/44/2019-68 zo dňa 23.septembra 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 3Cb/44/2019-68 zo dňa 23.septembra potvrdzuje.
- II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 432,--eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi plnú náhradu trov konania, výška ktorých bude vyčíslená samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplatenia 432,--eur. V žalobe uviedol, že na základe škodovej udalosti evidovanej u žalovaného došlo k škode na vozidle poškodeného. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného. V dôsledku uvedeného bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb, a to zapožičaním si náhradného vozidla u žalobcu. Po skončení nájmu žalobca vystavil faktúru, ktorú si uplatnil na náhradu u žalovaného. Žalovaný nevybavil poistnú udalosť v zákonnej lehote, preto sa dostal do omeškania. Poškodený následne postúpil na žalobcu pohľadávku za prenájom náhradného vozidla.

3. Žalovaný považoval celý uplatnený nárok za bezdôvodný. Namietal, že žalobca nemá v predmete podnikania činnosť zameranú na factoring alebo forfaiting, či nadobúdanie pohľadávok. Namietol, že zo zmluvy o nájme nie je zrejмый ani počet najazdených kilometrov na požičanom vozidle. Podľa názoru žalovaného nemohol poškodený so žalobcom platne uzatvoriť Zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvorením ktorej nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávok poškodeného na žalobcu (nakoľko uvedenú pohľadávku žalobcu pred jej cesiou poškodený žalobcovi neuhradil a teda mu ako pohľadávka nevznikla), ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktoré v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. To znamená, že uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je

v rozpore s ust. § 524 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalovaného k úhrade faktúry pritom v uvedených súvislostiach logicky nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v žalobcom predloženej zmluve o postúpení pohľadávky, z ktorej totiž jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalovanému pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Z uvedeného potom podľa názoru žalovaného vyplýva, že žalobca nemôže predstavovať aktívne vecne legitimovaný subjekt na strane žalobcu v predmetnom konaní.

4. Predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok bol nárok na náhradu škody vyplývajúci z predmetnej poistnej udalosti z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla. Uvedenú skutočnosť oznámil postupca žalovanému. Súd na základe predložených listinných dokladov skonštatoval, že v dôsledku nutného používania náhradného vozidla v dôsledku škodovej udalosti, žalobcovi vznikol nárok na 432,--eur, ktorý nárok považoval súd prvej inštancie za oprávnený, a to vzhľadom na platne uzavretú zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá zakladá aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie rozdielu vo výške 423,--eur.

5. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaný napadol ústavnú nekonformnosť rozsudku a označil ho za nesprávny, nezákonný a arbitrárny. Uviedol, že rozsudok je výsledkom svojvôle súdu prvej inštancie a trpí nepreskúmateľnosťou. Mal za to, že prvoinštančný súd vyslovil právne závery, avšak nevysporiadal sa so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. Pritom porušenie právnych noriem v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v zjavnom rozpore s princípom spravodlivosti zakladá porušenie základných práv a slobôd. Medzi procesné záruky spravodlivého súdneho konania patrí aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Žalovaný poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR (I. ÚS 115/2002, I. ÚS 12/2005, I. ÚS 382/2006, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/2003, I. ÚS 56/2001) a Európskeho súdu pre ľudské práva (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija v. Španielsko, Hiro Balani v. Španielsko).

7. K dôvodom nesprávnosti a nezákonnosti rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie sa žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal s namietanou aktívnou legitimáciou žalobcu.

8. Zo súdom uvádzaného zisteného skutkového stavu vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Z uvedeného potom vyplýva, že poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, čo preukazuje faktúra, v zmysle ktorej subjektom zaviazaným na plnenie bol práve poškodený a nie žalovaný.

9. Nakoľko poškodený predstavoval dlžníka žalobcu, nemohol so žalobcom platne uzavrieť zmluvu o postúpení pohľadávky. Uzatvorením zmluvy o postúpení nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, nakoľko uvedenú pohľadávku žalobcu pred jej cesiou poškodený žalobcovi neuhradil, a teda mu ako pohľadávka nevznikla. V uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Inými slovami, uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s ustanovením § 524 Občianskeho zákonníka.

10. K úhrade faktúry v uvedených súvislostiach logicky nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v predloženej zmluve o postúpení. Vychádzajúc z predloženej zmluvy o postúpení totiž jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie.

Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca nemôže byť aktívne vecne legitimovaný subjekt na strane žalobcu v predmetnom súdnom konaní.

11. Z dôvodu, že predmetom zmluvy o postúpení malo byť postúpenie pohľadávky zo strany poškodeného, ktorú žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi, t. j. neexistujúci predmet postúpenia, je takýto právny úkon podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka zjavne absolútne neplatný, pričom žalovaný poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo 20/2007.

12. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

13. Uviedol, že súd prvej inštancie vzhľadom na skutkové okolnosti a vykonané dokazovanie mal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu za preukázanú z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky z poškodeného na žalobcu. Poukázal na skutočnosť, že postupovaný bol nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorý mal poškodený voči žalovanému ako poisťovní škodcu. Považoval preto za nesprávne a zavádzajúce tvrdenie žalovaného uvedené v odvolaní, že predmetom zmluvy o postúpení malo byť postúpenie pohľadávky, ktorú žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi. Právne posúdenie aktívnej legitimácie žalobcu prvostupňovým súdom tak považoval za správne.

14. Skutočnosť, že žalovaný akceptoval postúpenie pohľadávky je napokon zrejmá aj z toho, že čiastočné poistné plnenie poukázal na účet žalobcu ako postupníka, čo potvrdzuje aj predložené oznámenie o poistnom plnení, z ktorého nepochybne vyplýva, že žalovaný svojim konaním sám potvrdil aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu už v rámci likvidácie poistnej udalosti. Súd tak v danom smere vychádzal aj zo správania sa strán v čase pred podaním návrhu žalobcom, kedy žalovaný nemal najmenšiu pochybnosť o postúpení pohľadávky. Keďže zo strany žalovaného bolo poskytnuté čiastočné poistné plnenie, nemôže byť sporné ani to, že poškodenému vznikol nárok na preplatenie účelne vynaložených nákladov za nájom náhradného vozidla. Prenájom náhradného vozidla je totiž súčasťou judikatúrou považovaný za skutočnú škodu, teda za majetkovú hodnotu, ktorú bolo potrebné vynaložiť k uvedeniu veci do predošlého stavu. Túto skutočnosť napokon obsahuje aj samotné usmernenie členov SKP č. 17/2002, z ktorého žalovaný vychádza pri šetrení poistných udalostí.

15. K namietanej arbitrárnosti a svojvôli súdu prvej inštancie žalobca poukázal na základné princípy Civilného sporového poriadku, predovšetkým na čl. 4, 5, 15 a 17, na ktorých stojí tento procesný právny predpis a ktoré, hoci netvorí paragrafové znenie zákona, nemožno ignorovať. Napokon aj rozhodnutia, na ktoré žalovaný odkazoval v odvolaní uvádzajú, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutia nemožno chápať tak, že sa vyžaduje, aby na každý argument bola daná podrobná odpoveď, ale iba na argument, ktorý je pre vec rozhodujúci. To, že sa žalovaný nestotožňuje s názorom súdu riadne odôvodneným v napadnutom rozsudku ešte neznamená, že tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

16. Pokiaľ ide o namietanú absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, skutočnosť že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry nespôsobuje rozpor s ustanovením § 524 Občianskeho zákonníka, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Uvedené zastrešuje jeden dokument, a to predložená zmluva o postúpení pohľadávky, v zmysle ktorého došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. V čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry, a teda najneskôr v tento okamih aj ku vzniku škody. Takéto postúpenie pohľadávky podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov neodporuje zákonu. Tvrdenie žalovaného ohľadne postúpenia pohľadávky označil žalobca za nesprávne a zavádzajúce, nakoľko ide o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie so samotným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený.

17. Žalobca považoval za ničím nepodložené a zjavne účelové tvrdenie žalovaného, že prejav vôle účastníkov smeroval najprv k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu vzájomných pohľadávok žalobcu a poškodeného. Podotkol, že v zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodený v rámci jedného dokumentu uhradil predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k úbytku v majetkovej sfére žalobcu.

18. Žalobca poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Žiline sp. zn. 10Co/104/2019 z 30.5.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/220/2017 zo dňa 17.1.2018, na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/54/2019-124 zo dňa 13.6.2019 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/30/2019-147 zo dňa 25.4.2019.

19. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací bol pri rozhodovaní o odvolaní viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). Pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem, na prejednanie odvolania odvolací súd pojednávanie nenariadil (§ 385 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 29.1.2020, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Banskej Bystrici (§ 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP).

20. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že dňa 15.1.2019 došlo k škodovej udalosti spôsobenej prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného s EČV:RS554CL, ktoré patrilo spoločnosti Stedy, s. r. o. V dôsledku škodovej udalosti bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb, a to zapožičaním si náhradného vozidla u žalobcu.

21. Daňovým dokladom - faktúrou č. 190051 zo dňa 1.2.2019, splatnej dňa 19.2.2019 žalobca ako dodávateľ fakturoval poškodenému ako odberateľovi za prenájom náhradného vozidla podľa Zmluvy o nájme č. 44 za motorové vozidlo Kia Sportage EČV:BL865JO od 22.1.2019 do 5.2.2019 sumu 810,-- eur bez DPH, s DPH 972,--eur.

22. Dňa 5.2.2019 žalobca ako postupník a spoločnosť Stedy, s. r. o. Ožďany ako postupca uzavreli Zmluvu o postúpení pohľadávky. Podľa čl. 1 Zmluvy postupca má peňažnú pohľadávku voči Kooperatíva poisťovňa, a s. Vienna Insurance Group (ďalej len poisťovňa) ako likvidačný zástupca, ktorý rieši škodu spôsobenú vozidlom Volvo XC90, EČV:RS554CL vo výške 810,--eur z titulu jeho nároku voči poisťovni podľa § 4 Zákona č. 381/2001 Zb. Ide o nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 15.1.2019 na vozidle Subaru Outback, EČV:RS272CP. Podľa čl. 2 Zmluvy postupca touto zmluvou v zmysle § 524 ods. 1 Obč. zákonníka postupuje SetCar pohľadávku uvedenú v bode 1 a SetCar sa zaväzuje uhradiť za postúpenie pohľadávky odplatu podľa bodu 4 a 5. Podľa čl. 3 Zmluvy postupca súčasne postupuje s postúpenou pohľadávkou SetCar všetko príslušenstvo a všetky práva súvisiace s touto pohľadávkou. Zmluvné strany sa dohodli, že o postúpení pohľadávky bude poisťovňa informovať postupca tak, že SetCar v mene postupcu doručí oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky poisťovni. Postupca je povinný odovzdať SetCar ním podpísané oznámenie o postúpení pohľadávky (príloha tejto zmluvy) spolu s touto zmluvou v dvoch originálnych vyhotoveniach. Podľa čl. 4 Zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že postúpenie pohľadávky uvedenej v bode 1 je odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky vo výške 810,--eur zodpovedá faktúre č. 190051, vystavenej SetCar ako prenajímateľom postupcovi ako nájomcovi náhradného motorového vozidla zn. Kia Sportage, EČV:BL865JO. Podľa čl. 5 Zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo) sa podpisom tejto zmluvy započítavajú, pričom SetCar si bude pohľadávku podľa bodu 1 vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet. Podľa čl. 6 Zmluvy sa táto zmluva uzatvára v dvoch vyhotoveniach, po jednom pre každú zmluvnú stranu. Zmluvné strany vyhlasujú, že zmluvu uzatvárajú slobodne, vážne, nie v tiesni, ani za inak nevýhodných podmienok, obsahu zmluvy porozumeli a na dôkaz toho pripájajú svoje vlastnoručné podpisy.

23. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 22.2.2019 žalovaný žalobcovi oznámil, že dňa 21.2.2019 ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého predkladá výpočet výšky plnenia a poskytuje poistné plnenie v sume 378,--eur s tým, že priznaná doba na zapožičanie náhradného vozidla bola 7 dní, pretože vzhľadom na rozsah poškodenia, prácnosť opravy nebola zo strany servisu preukázaná nutnosť opravy nad rámec času vymedzeného výrobcou pre danú značku vozidla.

24 Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

25. Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka, škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

26. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

27. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Podľa § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka, plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poisťiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

29. Podľa § 11 ods. 7 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom v znení neskorších predpisov, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

30. Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

31. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že predmetom postúpenia bola existujúca pohľadávka a Zmluva o postúpení pohľadávky nie je absolútne neplatným právnym úkonom, preto bol žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný, na základe čoho súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu žalobcu posúdil v časti o zaplatenie istiny ako dôvodnú.

33. Žalovaný v konaní na súde prvej inštancie, rovnako aj v odvolaní, uplatnil procesnú obranu, ktorou namietal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Zdôrazňoval, že poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, a teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky.

34. Odvolací súd nesúhlasí s obranou žalovaného, ktorý nesprávne stotožnil dva samostatné právne vzťahy poškodeného. Medzi poškodeným a žalobcom vznikol právny vzťah na základe toho, že žalobca poskytol poškodenému náhradné vozidlo na zabezpečenie jeho potrieb prostredníctvom nájomného vzťahu, za čo poškodenému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi nájomné. Z tohto právneho vzťahu tak mal žalobca proti poškodenému pohľadávku na zaplatenie nájomného za využívanie náhradného vozidla (pohľadávka 1).

35. Poškodený mal pritom samostatnú pohľadávku proti žalovanému ako poisťovni, a to z dôvodu, že na základe škodovej udalosti evidovanej u žalovaného, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného, bol poškodený nútený užívať náhradné vozidlo. Užívaním náhradného vozidla poškodenému vznikla povinnosť zaplatiť nájomné, pričom nájomné zaplatené za požičanie vozidla, ak prevyšuje výdavky spojené s využívaním vlastného auta, sa v zmysle súčasnej judikatúry považuje za škodu v zmysle § 442 Občianskeho zákonníka. Poškodenému tak proti žalovanému ako poisťovni vznikol nárok na náhradu škody, čiže poškodený disponoval pohľadávkou proti žalovanému z titulu nároku na náhradu škody v rozsahu nájomného, ktoré bol povinný zaplatiť za požičanie vozidla (pohľadávka 2).

36. Poškodený sa tak dostal do pozície veriteľa z pohľadávky proti žalovanému z právneho titulu náhrady škody a zároveň bol v postavení dlžníka proti žalobcovi vzhľadom na zaplatenie nájomného za využívanie náhradného auta.

37. Keďže poškodený disponoval pohľadávkou proti žalovanému ako poisťovni a táto pohľadávka bola zrejme čo do právneho titulu aj čo do výšky, nič mu nebránilo zmluvou o postúpení pohľadávky túto pohľadávku postúpiť na iný právny subjekt, v danom prípade na žalobcu. Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 5.2.2019 uzavretá medzi žalobcom a poškodeným jasne a určito vymedzuje postupovanú pohľadávku a zároveň bez ďalších pochybností upravuje, akým spôsobom sa strany dohodli na úhrade odplatného postúpenia pohľadávky poškodeného proti poisťovni.

38. Žalovaný tak nesprávne dospel k záveru, že Zmluvou o postúpení pohľadávky postupoval poškodený žalobcovi pohľadávkou, ktorá patrila žalobcovi proti poškodenému. K takémuto právnomu úkonu by skutočne nemohlo dôjsť, pretože nie je možné, aby veriteľ pohľadávky uzavrel so svojim dlžníkom zmluvu o postúpení tejto pohľadávky na samého seba, inak povedané dlžník nemôže postúpiť na veriteľa pohľadávku, z ktorej je dlžníkom a nie veriteľom. V danom prípade však poškodený bol veriteľom pohľadávky na náhradu škody proti poisťovni a táto pohľadávka bola predmetom postúpenia podľa zmluvy o postúpení pohľadávky.

39. Zmluvu o postúpení pohľadávky môžu strany uzavrieť ako odplatný alebo bezodplatný právny úkon. V danom prípade medzi poškodeným a žalobcom došlo k dohode o odplatnom postúpení pohľadávky a dohodnutá odplata vo výške 810,--eur bola žalobcom poškodenému uhradená prostredníctvom započítania. Žalobca zmluvou o postúpení pohľadávky odkupoval od poškodeného pohľadávku proti žalovanému v hodnote 810,--eur, pričom žalobca zároveň disponoval proti poškodenému pohľadávkou z titulu nájomného za užívanie náhradného vozidla rovnako v hodnote 810,--eur. Stranám tak nič nebránilo v tom, aby na základe dohody vykonali úkon započítania vzájomných pohľadávok, keďže tieto sú spôsobilým predmetom započítacieho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka.

40. Započítanie pohľadávok sa považuje za spôsob zániku pohľadávky, ktorý nahrádza plnenie. Je to teda rovnaká situácia, ako keby poškodený zaplatil 810,--eur v hotovosti žalobcovi za prenájom vozidla, čím by v jeho majetkovej sfére vznikla škoda vo výške 810,--eur a následne by mu týchto 810,--eur žalobca zaplatil späť v hotovosti na základe toho, že odplatne odkúpil od poškodeného pohľadávku, ktorou poškodený disponoval proti poisťovni. Komplikovaný spôsob prevodu hotovosti z poškodeného na žalobcu a následne zo žalobcu na poškodeného je možné v zmysle platnej právnej úpravy nahradiť úkonom započítania. Poškodený tak formou započítania zaplatil žalobcovi 810,--eur za prenájom náhradného vozidla, čo znamená že v jeho majetkovej sfére vznikla škoda. Ak pohľadávku na náhradu tejto škody v rozsahu 810,--eur postúpil na žalobcu, tak je následne žalobca oprávneným z pohľadávky na náhradu škody voči poisťovni, takže v právnom spore o zaplatenie náhrady škody žalobca disponoval aktívnou vecnou legitímáciou.

41. Pri komplexnom posudzovaní všetkých okolností zisteného skutkového stavu treba prihliadnúť aj na skutočnosť, že sám žalovaný zrejme uznal, že žalobcovi nárok na poskytnutie poistného plnenia z titulu používania náhradného vozidla vznikol, keďže čiastočné poistné plnenie poskytol priamo žalobcovi.

42. K tvrdeniu žalovaného o ústavnej nekonformnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že vydaniu súdneho rozhodnutia musí predchádzať zákonné konanie, t. j. taký postup, v ktorom je zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Civilný sporový poriadok strane sporu procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, vrátane práva uviesť skutkové tvrdenia, poprieť skutkové tvrdenia protistrany, navrhovať dôkazy a namietať k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov. Medzi procesné záruky spravodlivého súdneho konania nepochybne patrí aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

43. V prejednávanej veci sa žalobca, ako aj žalovaný, už v konaní na súde prvej inštancie vyjadrili k otázke aktívnej legitímácie žalobcu, na základe čoho súd prvej inštancie ustálil, že zo žalobcom predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky bolo postúpenie pohľadávky preukázané. Žalobca svoju aktívnu legitímáciu odvodzoval od Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 5.2.2019 a žalovaný, zhodne s tvrdeniami uvádzanými v odvolaní, aj v konaní pred súdom prvej inštancie namietal, že ide o absolútne

neplatný právny úkon z dôvodu, že predmetom Zmluvy o postúpení malo byť postúpenie pohľadávky zo strany poškodeného, ktorú žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi. Súd prvej inštancie sa s týmito tvrdeniami v odôvodnení napadnutého rozhodnutia riadne vysporiadal, a na základe vykonaného dokazovania dospel správne k záveru, že postúpenie pohľadávky bolo preukázané, čo uviedol aj v odôvodnení rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie dalo odpoveď na argument, ktorý je pre spor rozhodujúci, t. j. že postúpenie pohľadávky na žalobcu bolo preukázané, a teda žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Judikatúra, na ktorú v odvolaní poukazoval žalovaný, pre povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutia nevyžaduje, aby na každý argument bola daná podrobná odpoveď. Vyžaduje špecifickú odpoveď práve na argument, ktorý je pre vec rozhodujúci. Navyše, žalovaný v odvolaní a aj v konaní na súde prvej inštancie uvádzal rovnaké tvrdenia, pre ktoré mal za to, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia s tými podstatnými vyjadreniami žalovaného riadne vysporiadal a zaoberal sa s nimi, preto nie je možné prisvedčiť námietke žalovaného, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo natoľko arbitrárne a nedostatočné, že by tým bolo popreté jeho právo na spravodlivý súdny proces.

44. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

45. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

46. Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).